

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 14P/1/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8225200135
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Dubivská
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2025:8225200135.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou JUDr. Janou Dubivskou v rodinnoprávnej veci manžela: A. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, D. - C., XXX XX E., zastúpený JUDr. Michaelou Mihalcovou, advokátkou so sídlom Fatranská 2/E, 040 11 Košice, IČO: 42 327 962 a manželky: F. B., G. D., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, D. - C., XXX XX E., toho času H. A. XXXX/XX, XXX XX I. J. B., zastúpená E. I. C., advokátkou so sídlom Lipová 1, 066 01 Humenné, IČO: 42 237 629, v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu A. B., narodenému XX.XX.XXXX, zastúpenému Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, na čas po rozvode, takto

rozhodol:

I. Súd r o z v á d z a manželstvo účastníkov konania manžela A. B., narodeného XX.XX.XXXX a manželky F. B., G. D., narodenej XX.XX.XXXX, uzavreté dňa 14.09.2017, ktoré je zapísané v knihe manželstiev E. K. L. Marhaň, vo zväzku 3, ročník 2017, na strane 71, pod poradovým číslom 15.

II. Súd s c h v a ľ u j e čiastočnú dohodu rodičov v tomto znení:

„Maloletý A. B., narodený XX.XX.XXXX sa na čas po rozvode zveruje do osobnej starostlivosti matky F. B., G. D., narodenej XX.XX.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná sa o maloletého osobne starať, pričom právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok majú obaja rodičia.

Stretávanie otca s maloletým sa neupravuje.“

III. Otec maloletého dieťaťa A. B., narodený XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výchovu a výživu maloletému A. B., narodenému XX.XX.XXXX sumou vo výške 130,- Eur mesačne do budúcnosti, vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci, matke maloletého dieťaťa F. B., G. D., narodenej XX.XX.XXXX.

IV. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 13.12.2024 pod číslom konania 7P/10/2024 -124 v celom rozsahu.

V. Žiaden z účastníkov konania n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Manžel, otec maloletého dieťaťa, sa návrhom doručeným Okresnému súdu Bardejov dňa 16.01.2025 domáha, aby súd rozviedol manželstvo účastníkov konania s odôvodnením, že manželstvo uzavreli dňa 14.09.2017 v obci Marhaň, z ktorého sa narodil maloletý syn A., narodený XX.XX.XXXX. Manžel v návrhu uviedol, že s manželkou spolu nežijú v jednej domácnosti od roku 2021, nedôverujú si, došlo medzi nimi k vzájomnému citovému ochladeniu a manžela k podaniu návrhu na rozvod manželstva doviedla aj skutočnosť, že si manželka podala návrh na určenie manželského výživného. O ich spoločného

maloletého syna sa stará manželka. Manžel žiadal súd, aby ich manželstvo rozviedol a maloleté dieťa na čas po rozvoде zveril do osobnej starostlivosti matky a otca maloletého dieťaťa zaviazal na výživu 110,- Eur mesačne, nakoľko nie je v jeho silách prispievať viac, z dôvodu jeho nezamestnanosti, kedy po smrti otca opatruje svoju matku. Manžel ďalej uviedol, že jeho posledný príjem zo zamestnania mal v máji roku 2024 a od júna roku 2024 poberá príspevok na opatrovanie vo výške 615,- Eur. Taktiež je poberateľom dávky v nezamestnanosti vo výške 311,80 Eur mesačne, na ktorú má nárok už len do 25.01.2025 a má štyri exekúcie. Styk s maloletým dieťaťom nežiadal upraviť, nakoľko sa bude vedieť s matkou dieťaťa zrejme dohodnúť. V závere taktiež navrhol zaviazat manželku k náhrade trov konania a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

2. Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa v správe o prešetrení rodinných pomerov zo dňa 07.02.2025 uviedol, že otec maloletého dieťaťa býva v rodičovskom dome spolu so svojou mamou a bratom, pričom poberá príspevok na opatrovanie svojej matky vo výške 615,- Eur mesačne a iný príjem nemá. Komunikácia medzi rodičmi je na dobrej úrovni a vo veciach s maloletým sa vedia dohodnúť, otec nemá žiaden dlh na výživnom a v rámci možností sa snaží prispievať aj nad rámec výživného, napríklad kúpou hračiek alebo oblečenia pre syna. Otec má niekoľko exekúcií, ktoré sa snaží splácať aspoň po 100,- Eur mesačne a prispieva aj na stravu v domácnosti. Maloleté dieťa v čase styku s otcom, prespáva v domácnosti otca, ktorý sa o dieťa dokáže postarať. Otec maloletého dieťaťa pri prešetrovaní pomerov dodal, že trvá na rozvoде manželstva, žiada, aby bol maloletý zverený na starostlivosti matky, styk otca s maloletým dieťaťom neupraviť a výživné ponechať vo výške 110,- Eur mesačne. Matka maloletého dieťaťa na prešetrení pomerov uviedla, že s maloletým žije aktuálne v mestskom byte svojej matky vo Vranove nad Topľou, spolu s maloletými deťmi z predchádzajúceho manželstva. Maloletý A. je zdravý, prekonáva len bežné detské ochorenia a má bežné potreby ako iné deti v jeho veku. Navštevuje materskú školu vo Vranove nad Topľou a jeho ošetrovateľom je MUDr. Gajdoš. Styk otca s maloletým dieťaťom prebieha po ich vzájomnej dohode, pričom matka aktuálne nepracuje, občas si brigádničky privyrába, chodí upratovať alebo sa stará o ťažko zdravotne postihnutú osobu, a je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, poberá rodinné prídavky na tri deti vo výške 180,- Eur a výživné na maloleté deti z predchádzajúceho manželstva vo výške 220,- Eur. Finančne jej v prípade potreby vypomáha jej matka, ktorá pracuje v Rakúsku. Otec maloletého dieťaťa uhradil matke výživné na maloletého A. v januári 2025 sumou vo výške 150,- Eur. Ustanovený kolízny opatrovník v závere správy uviedol, že Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom zo dňa 13.12.2024 pod spisovou značkou 7P/103/2024, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 03.01.2025, upravil práva a povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu na čas do rozvođu a to tak, že dieťa zveril do osobnej starostlivosti matky, výživné zo strany otca určil vo výške 110,- Eur a stretávanie otca s maloletým sa neupravovalo. Matka by v prípade rozvođu súhlasila s navrhovanou úpravou rodičovských práv a povinností, nakoľko korešponduje s výrokom rozsudku tunajšieho súdu /poznámka súdu: úpravu výkonu rodičovských práv a povinností do rozvođu rozhodoval Okresný súd Vranov nad Topľou/ v časti rodičovských práv a povinností do rozvođu. Ustanovený kolízny opatrovník navrhol, aby súd v prípade rozvođu manželstva maloleté dieťa A. B. do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazat prispievať na výživu maloletého A. sumou vo výške 110,- Eur mesačne a styk otca s maloletým neupravovať.

3. Otec maloletého dieťaťa doručil súdu dňa 12.03.2025 potvrdenie o poberaní peňažného príspevku na opatrovanie za rok 2025, z ktorého vyplýva, že otec poberá peňažný príspevok vo výške 615,50 Eur.

4. Dňa 15.04.2025 sa na Okresnom súde Bardejov uskutočnilo stretnutie rodičov v rámci Cochemského modelu pri rozhodovaní o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, ktorého sa zúčastnili rodičia maloletého dieťaťa, ich zástupcovia a ustanovený kolízny opatrovník, pričom stretnutie bolo odročené za účelom návštevy referátu poradensko-psychologických služieb súvisiaceho s pokusom o záchranu manželstva. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Bardejov, referát poradensko-psychologických služieb doručil súdu dňa 06.06.2025 psychologickú správu, v ktorom súde oznámili, že s manželmi nebola realizovaná žiadna psychologická konzultácia.

5. Dňa 11.06.2025 sa na Okresnom súde Bardejov uskutočnilo druhé stretnutie rodičov v rámci Cochemského modelu pri rozhodovaní o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, ktorého sa zúčastnili rodičia maloletého dieťaťa, ich zástupcovia a ustanovený kolízny opatrovník a na ktorom rodičia maloletého dieťaťa uzavreli čiastočnú dohodu o osobnej starostlivosti k maloletému dieťaťu, zastupovaniu a spravovaní jeho majetku a v časti stretávania otca s maloletým dieťaťom, pričom vo veci výživného sa rodičia maloletého dieťaťa nedohodli. Matka maloletého dieťaťa na stretnutí

predložila fotografie obrazovky zo zariadenia na komunikáciu s obsahom detailov platieb a kópie pokladničných blokov z nákupov potravín a detského oblečenia. Následne otec maloletého dieťaťa predložil súdu dňa 23.07.2025 kópie výpisov z bankového účtu so špecifikovanou sekciou platieb manželke a súdному exekútorovi, kópiu elektronickej komunikácie so súdnym exekútorom, faktúry z nákupu detského oblečenia, potvrdenie o vyplatených dávkach v nezamestnanosti zo dňa 23.07.2025 za obdobie od 01.01.2025 do 25.01.2025 vo výške 251,50 Eur, potvrdenie o poberaní peňažného príspevku na opatrovanie za rok 2024, potvrdenie o poberaní peňažného príspevku na opatrovanie za rok 2025 od mesiaca január do mesiaca jún vo výške 615,50 Eur, od mesiaca júl vo výške 663,50 Eur, potvrdenie Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bardejove zo dňa 23.06.2025 o vyradení z evidencie motorového vozidla s evidenčným číslom M., potvrdenie o prevzatí starého vozidla na spracovanie, dodací list číslo 24420433 na brikety s dokladom o pôvode dreva, rukou písaný text k oprave kosačky, faktúra číslo 2025025099 k dodávke internetového pripojenia a televízie za mesiac júl 2025, faktúra číslo 11250292 k wifi router TP-Link Archer C20, kópia detailu platby z bankového účtu o platbe vo výške 11,60 Eur zo dňa 21.07.2025 a kópie výpisu z bankového účtu ku dňu 22.07.2025.

6. Vo veci bolo nariadené pojednávanie na deň 17.09.2025, ktorého sa zúčastnili manželia, ich zástupcovia a ustanovený kolízny opatrovník. Manžel (otec maloletého dieťaťa) uviedol, že trvá na svojom návrhu v celom rozsahu s odôvodnením, že príčinu rozvratu manželstva vidí v strate dôvery, častých hádkach a zasahovaní tretích osôb do vzťahu. K starostlivosti o maloleté dieťa uviedol, že sa s manželkou dohodli na jeho zverení jej z dôvodu ich bývania vo Vranove nad Topľou, kde sú lepšie podmienky na to, aby ich maloleté dieťa mohlo navštevovať materskú školu. S maloletým otec komunikuje, keď realizuje stretávanie, pričom maloletý bol u otca približne od 13.07.2025 do konca letných prázdnin. K vyživovacej povinnosti maloletého dieťaťa otec uviedol, že platí manželke bankovým prevodom mesačne sumu 110,- Eur a jeho jediným príjmom je opatrovné na matku vo výške 663,50 Eur, pričom nemá majetok väčšej hodnoty, zdedil 1/6 rodinného domu, v ktorom býva. K vlastným výdavkom uviedol, že spláca úver vo výške 1 000,- Eur, ostáva mu ešte 350,- Eur a u ďalšieho exekútora mu ostáva dlh vo výške 100,- Eur. Mesačne platí Skylink – televíziu vo výške 11,60 Eur, internet vo výške 20,- Eur, ročne platí sumu 300,- Eur na palivové drevo za účelom zabezpečenia tepla v rodinnom dome, kde býva a rovnakú sumu platí ročne za uhlie. Na stravu minie mesačne 150,- Eur až 200,- Eur plus cestovné, keď ide po maloletého do Vranova nad Topľou, spolu vo výške 40,- Eur mesačne. K starostlivosti o jeho matku uviedol, že ide o celodennú starostlivosť v podobe varenia, kúpania, príprave liekov a podobne. K predošlej práci uviedol, že pracoval ako pomocný na lakovní v Českej republike a jeho mesačný príjem bol v rozmedzí od 600,- Eur do 800,- Eur, ale po dohode so súrodencami sa rozhodol, že sa bude starať o matku. K požívaní alkoholických nápojov a tabakových výrobkov uviedol, že požíva jedno pivo denne a kupuje si tabak s príslušenstvom vo výške 38,- Eur mesačne. Manželka a matka maloletého dieťaťa k veci uviedla, že s rozvodom manželstva súhlasí a nevidí dôvod na jeho obnovu. Vyjadrenie otca maloletého dieťaťa ohľadom starostlivosti potvrdila a k vlastným výdavkom uviedla, že uhrádza výdavky na byt a to nájom vo výške 280,60 Eur, elektrinu vo výške 38,30 Eur, Antik-televíziu vo výške 25,60 Eur, fajčenie 5,- Eur mesačne a poberá prídavky na tri deti vo výške 180,- Eur, výživné od predchádzajúceho manžela vo výške 220,- Eur a príležitostne si privyrába robením gélových nechťov priateľkám a za jednu manikúru dostáva 15,- Eur. Ďalej matka uviedla, že príležitostne pracuje ako pomocná kuchárka, a to 1 hodinu cez obed od 01.09.2025 a dostáva 4,- Eurá za hodinu. K výdavkom na maloleté dieťa matka dôvodila, že platí škôlku vo výške 16,- Eur, vitamíny vo výške 30,- eur mesačne, oblečenie a obuv vo výške 60,- Eur mesačne, hygienu vo výške 30,- Eur a výlety na kultúrne podujatia vo výške 30,- Eur mesačne. Matka ďalej výslovne uviedla, že k zmene pomerov od právoplatnosti rozsudku vyhláseného Okresným súdom Vranov nad Topľou zo dňa 13.12.2024 pod číslom konania 7P/103/2024 - 124 nedošlo. Vec vybavujúca sudkyňa sa na pojednávaní pokúsila o dohodu medzi rodičmi maloletého dieťaťa k otázke vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu, pričom otec uviedol, že by bol schopný platiť výživné maximálne vo výške 130,- Eur mesačne a matka uviedla, že trvá na sume 150,- Eur mesačne. Kolízny opatrovník k veci uviedol, že navrhuje vyhovieť požiadavke rodičov vo zverení maloletého dieťaťa a výšku výživného ponecháva na úvahe súdu.

7. Účastníci konania zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu a právnej stránke veci. Manžel a otec maloletého dieťaťa trval na svojom návrhu o rozvod manželstva v celom rozsahu, navrhol schváliť čiastočnú dohodu rodičov a výživné na maloleté dieťa určiť maximálne vo výške 130,- Eur, nakoľko sa o maloleté dieťa počas styku osobne stará, kupuje mu stravu a oblečenie. Manželka a matka maloletého dieťaťa trvala na svojich vyjadreniach, súhlasila s rozvodom manželstva a navrhla súdu

schváliť čiastočnú dohodu rodičov. K vyživovacej povinnosti uviedla, že zabudla uviesť, že ak otec styk s maloletým dieťaťom nerealizoval alebo styk realizovaný bol, matka mala zvýšené výdavky, nakoľko maloleté dieťa dopravovala k otcovi. K úhrade oblečenia otcom maloletého dieťaťa uviedla, že kúpené oblečenie maloletého dieťaťa je ponechávané v držbe otca. Vo veci vedenej Okresným súdom Vranov nad Topľou nebol zohľadnený stav, že sa otec v roku 2024 bezdôvodne vzdal príjmu a považuje za zákonné, aby súd aplikoval princíp potenciality príjmu, nakoľko je možné zo strany otca maloletého dieťaťa dosahovať vyšší príjem ako je opatrovateľský príspevok vo výške 663,50 Eur, taktiež matka poukázala na výdavky otca na tabakové výrobky, kedy pri vzdaní sa tohto zlozvyku, bolo možné uhradiť výživné v požadovanej výške 150,- Eur. Matka poukázala na zabránenie zneužitia systému, a to fiktívnym znížením príjmu, kedy na strane otca nebola v priebehu konania preukázané žiadna prekážka, ktorá by mu bránila zamestnať sa a v závere uviedla, že trvá na spravodlivo určenej výške výživného v sumu 200,- Eur mesačne, resp. ak bude maloleté dieťa v školskom roku na prázdninách u otca, vo výške 150,- Eur mesačne, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku a zástupkyňa si uplatnila náhradu trov konania. Kolízny opatrovník sa pridržiaval svojich tvrdení.

8. Podľa § 23 odsek 1 zákona číslo 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoR“ alebo „zákon o rodine“), súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

9. Podľa § 23 odsek 2 ZoR, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

10. Podľa § 24 odsek 1 ZoR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

11. Podľa § 24 odsek 4 ZoR, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

12. Podľa § 62 odsek 1 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

13. Podľa § 62 odsek 2 ZoR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 62 odsek 3 ZoR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

15. Podľa § 62 odsek 4 ZoR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

16. Podľa § 62 odsek 5 ZoR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 75 odsek 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa článku 9 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, zabezpečia, aby dieťa nemohlo byť oddelené od svojich rodičov proti ich vôli, okrem prípadov, keď príslušné úrady na základe súdneho rozhodnutia a v súlade s platným právom a v príslušnom jednaní určia, že takéto oddelenie je potrebné v najlepšom záujme dieťaťa. Také určenie môže byť nevyhnutné v konkrétnom prípade, napr. ak ide o zneužívanie alebo zanedbávanie dieťaťa rodičmi alebo ak žijú rodičia oddelene a je potrebné rozhodnúť o mieste pobytu dieťaťa.

19. Podľa článku 9 odsek 3 Dohovoru o právach dieťaťa, uvedené štáty musia rešpektovať právo dieťaťa, ktoré je oddelené od jedného alebo oboch rodičov, udržiavať pravidelne osobný kontakt s oboma rodičmi, okrem prípadov, ak by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

20. Podľa § 2 odsek 1 zákona číslo 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „C.m.p.“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Podľa § 93 zákona číslo 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“), konanie sa začína len na návrh jedného z manželov.

22. Podľa § 94 C.m.p., účastníkmi konania o rozvod manželstva sú manželia.

23. Podľa § 96 odsek 1 C.m.p., súd vedie manželov k odstráneniu príčin rozvratu a usiluje sa o ich zmierenie.

24. Podľa § 100 C.m.p., s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

25. Súd rozviedol manželstvo účastníkov konania v zmysle citovaného ustanovenia § 23 odsek 1 ZoR, nakoľko dospel k záveru, že návrh manžela je dôvodný, keďže zákonné podmienky na rozvod manželstva účastníkov sú splnené a manželka súhlasila s rozvodom manželstva. Súd mal za preukázané, že ich manželské vzťahy sú tak vážne rozvrátené, že manželstvo neplní svoj spoločenský účel. Súd toto manželstvo pokladá za čisto formálny zväzok, v ktorom sú už vzťahy medzi manželmi trvalo rozvrátené, a tak narušené, že nejde o krátkodobý nesúlad medzi manželmi. Na základe uvedeného súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. rozsudku.

26. Rodičia maloletého dieťaťa na stretnutí rodičov v rámci Cochemského modelu pri rozhodovaní o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom dňa 11.06.2025 uzavreli na čas po rozvode o úprave výkonu rodičovských práv a povinnosti, za účasti kolízneho opatrovníka, čiastočnú dohodu, ktorú súd schválil tak, ako je uvedené vo výroku II. rozsudku, nakoľko je v súlade so zákonných ustanoveniami a v prospech najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa.

27. Úprava vyživovacej povinnosti povinného rodiča k maloletému dieťaťu nebola predmetom dohody rodičov a vychádzajúc z citovaných ustanovení zákona o rodine, je súd pri rozhodovaní o zmene výživného povinný posúdiť komplexne všetky zmeny pomerov účastníkov, ku ktorým došlo od predchádzajúceho rozhodnutia, prihliadnuť na vývoj životných nákladov za celé obdobie, ktoré uplynulo od predchádzajúcej úpravy o výživnom. Ďalej súd musí brať do úvahy právo dieťaťa podieľať sa na dosiahnutej životnej úrovni svojich rodičov, či už v pozitívnom alebo negatívnom zmysle, okrem toho zohľadni všeobecné hľadisko, podľa ktorého pri rozhodovaní o výživnom sa prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Odôvodnené potreby dieťaťa sú závislé predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Pokiaľ sú tieto obmedzené, stávajú sa odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život človeka. V opačnom prípade odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, prospešné pre jeho všestranný vývoj. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov, ktoré sú dané nie len ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, pričom na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča súd prihliadne aj vtedy, ak sa tento vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, či majetkového prospechu, ako aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. V neposlednom rade súd obligatórne prihliada aj k faktoru, ktorý

z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Do úvahy berie aj prídavky na deti, ktoré sa sčasti podieľajú na úhrade potrieb detí. Princíp potenciality príjmu je inštitútom výrazne ochraňujúcim záujmy oprávneného. Záujem zákonodarcu na tom, aby v rámci majetkových vzťahov odvodených od príslušných osobných rodinných vzťahov boli uspokojené potreby subjektov týchto vzťahov, siaha až do tej miery, že umožňuje hodnotiť nielen jeho životné okolnosti a pomery, ktoré sú reálne dané (s prednosťou pred princípom fakticity), ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. V rámci výpočtu zákon uvádza vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku a majetkového prospechu, v dôsledku čoho povinný dosahuje nižší príjem, ďalej môže ísť o prípad, keď bez závažného dôvodu nevykonáva aktivitu smerujúcu k získaniu iného zamestnania. Následkom princípu potenciality, s výnimkou preukázania ospravedlniteľného dôvodu je skutočnosť, že súd pri určovaní výšky výživného vychádza z potenciality príjmu.

28. Vyživovacia povinnosť k maloletému dieťaťu zo strany jeho otca bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 13.12.2024 pod číslom konania 7P/103/2024 - 124, ktorý rozhodol o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas pred rozvodom, okrem iného tak, že otec je povinný prispievať na výchovu a výživu maloletému dieťaťu od 01.02.2025 mesačne vo výške 110,- Eur do budúcnosti, ktoré otec doposiaľ prispieva, a to s absenciou dlhu na výživnom. Súd po vykonanom dokazovaní zistil, že maloleté dieťa má päť rokov, stále navštevuje predškolské zariadenie a matka maloletého dieťaťa pri šetrení pomerov kolíznym opatrovníkom uviedla, že by súhlasila s navrhovanou úpravou rodičovských práv a povinností, nakoľko korešponduje s výrokom rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou. Otec maloletého dieťaťa má jediný príjem z príspevku na opatrovanie vo výške 615,- Eur, resp. od júla 2025 vo výške 663,50 Eur. Matka maloletého dieťaťa na pojednávaní poukázala na skutočnosť, že sa otec bezdôvodne vzdal príjmu, ktorý dosahoval vo vyššej výške, pričom súd sa s týmto tvrdením matky v celom rozsahu nestotožňuje, nakoľko otec maloletého dieťaťa opatruje vlastnú matku a súd poznamenáva, že starostlivosť o blízke príbuzné osoby je predovšetkým morálnou povinnosťou každého a je vecou rodiny, akým spôsobom zabezpečia starostlivosť o týchto príbuzných.

29. Podľa judikatúry je nevyhnutnou podmienkou pre rozhodnutie súdu o zmene výživného jeho zmena pomerov v súlade s ustanovením § 78 odsek 1 zákona o rodine. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena tých okolností na jednej alebo druhej strane, t.j. oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom, pričom musí ísť o zmenu trvalú, nielen prechodnú a musí ísť o zásadnú zmenu v tých okolnostiach, z ktorých vychádzalo predchádzajúce rozhodnutie o výživnom. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť ku všetkým skutočnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, avšak len vtedy môžu byť dôvodom pre zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Súd vychádzajúc z vykonaného dokazovania dospel k právnenému záveru, že nastala trvalá zmena na strane pomerov účastníkov konania, v príjme otca maloletého dieťaťa, na strane maloletého dieťaťa ostali pomery zachované. Otec maloletého dieťaťa má príjem z peňažného príspevku na opatrovanie, vlastní 1/6 rodinného domu, v ktorom býva spolu so svojou matkou a bratom, pričom bol rodinný dom predmetom dedenia a nevlastní žiadne motorové vozidlo. Súd ďalej konštatuje, že podľa metodiky - „Rodičovské kompetencie - Metodika pre výpočet výživného rodičov k deťom – tzv. tabuľkové výživné“, ktorá je súhrnom odporučených východísk pre stanovenie výšky výživného za účelom zjednotenia praxe súdov v otázkach výživného rodičov k deťom (uverejnená na webovom portáli Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky), je zrejmé, že s ohľadom na vek dieťaťa je percentuálny rozsah výživného 18% podľa príjmu povinného rodiča, pričom príjem otca maloletého dieťaťa je od júla 2025 vo výške 663,50 Eur, čo v tomto konaní činí sumu vo výške 119,43 Eur. Otec maloletého dieťaťa súhlasil s vyšším výživným vo výške 130,- Eur mesačne. Relevantné pre rozhodnutie sú skutočnosti, či sa výrazne, trvalo, nie iba krátkodobo alebo nepatrne zmenili okolnosti na strane oprávnenej osoby, ako aj na strane povinného rodiča, ktoré boli podkladom pre predchádzajúce rozhodnutie o výživnom. Na základe vyššie uvedeného súd zaviazal otca maloletého dieťaťa prispievať na výchovu a výživu maloletému A. sumou vo výške 130,- Eur mesačne do budúcnosti, vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci matke maloletého dieťaťa.

30. Okresný súd Bardejov zároveň zmenil rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 13.12.2024 pod číslom konania 7P/10/2024 -124 v celom rozsahu.

31. Podľa § 58 C.m.p., o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

32. Podľa § 52 C.m.p., žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

33. Súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 52 C.m.p. a žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanoveniach § 53 a nasledujúcich C.m.p.

Poučenie:

Proti výroku II. tohto rozsudku nie sú rodičia maloletého dieťaťa oprávnení podať odvolanie (§ 122 C.m.p.).

Proti výrokom I., III., IV. a V. rozsudku môžu podať účastníci konania odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Prešove (§ 355 odsek 1 C.s.p. v spojení s § 2 odsek 1 C.m.p.).

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každý účastník konania dostal jeden rovnopis odvolania. Ak účastník konania nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka, § 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu a ani odvolacími dôvodmi (§ 65 a § 66 C.m.p.).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 C.m.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 odsek 1 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 odsek 1 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia u súdneho exekútora podľa zákona číslo 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa C.m.p. Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona číslo 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení

ďalších zákonov, a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko (§ 27 odsek 1 ZoR).